№ 4. Sobota 5. Stycznia 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inserecya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Francya. — Włochy. — Dania. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gmina *Smarzów*, w obwodzie złoczowskim, obowiązała się dla założenia szkoły parafialnej u siebie, wystawić najdalej w przeciągu roku własnym kosztem budynek szkolny na ofiarowanym na to gruncie gminnym, zaopatrzyć go w potrzebne porządki szkolne i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, kupować i przystawiać corocznie 20 fur drzewa na opał szkoły i utrzymywać stróża do posługi przy szkole.

Na wyposażenie nauczyciela, który ma zarazem pełnić służbę dyaka zapewniona została oprócz zwyczajnych dochodów dyaka roczna płaca 136 zł. w. a. gotówką, a gmina obowiązała się dodawać nauczycielowi na utrzymanie pomocnika do usług kościelnych rocznie 5 korcy czyli 10 meców 24 garncy zboża. a to żyta i jęczmienia w równej połowie.

Nadto zapewnił na polepszenie tej dotacyi gr. kat. pleban miejscowy x. Michał Garbaszewski na czas swego urzędowania kapłańskiego w Smarzowie każdoczesnemu nauczycielowi roczną kwotę 2 zł. w. a.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. galic. Namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Wiedeń, 1. stycznia. Dnia 31. z. m. wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany LXXX zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 280. Dekret ministerstwa sprawiedliwości i finansów z 27. grudnia 1860, z oznajmieniem, że utworzony został senat górniczy przy sądzie obwodowym w Eger, i kiedy rozpocznie się jego czynność.

Z tym zeszytem wyszły zarazem i zostały rozesłane: *Rejestr osnowy* wydanych w miesiącu *grudniu* 1860 zeszytów dziennika ustaw państwa, tudzież do upłynionego rocznika 1860 Dziennika ustaw państwa *Karta tytułowa* i *podwójny rejestr*: z tych *pierwszy* zawiera *chronologiczny*, *drugi alfabetyczny* spis ustaw i rozporządzeń, które ogłoszone zostały w wydanych w upłynionym roczniku 1860 ośmdziesięciu zeszytach Dziennika ustaw państwa.

Sprawy krajowe.

(Wypadki z dni ostatnich. — Wypadki dzienne. — Doniesienia z Węgier.)

Wiedeń, 2go stycznia. *Gazeta wiedeńska* z pierwszego dnia bieżącego roku pisze: Ostatnie dnie ubiegłego roku przeszły wprawdzie cicho, ale nie bez wypadków. W naszem cesarstwie najważniejszem było połączenie z Węgrami Serbskiego Województwa i banatu Temeskiego. — Jestto ważny wypadek polityczny — pierwszy dzień Nowego roku odznaczył się także aktem łaski Jego ces. Mości dla hr. Władysława Teleky.

Gaeta, gdzie młody monarcha broni jeszcze ciągle sztandaru swojego z wytrwałą odwagą i ufnością w siebie samego, ściąga w obecnej chwili powszechną na siebie uwagę, a dotąd nie sprawdziły się, a nawet okazały się całkiem bezzasadnemi wieści o bliskim upadku tej twierdzy, jak to rozgłaszały piemonckie i inne dzienniki. Flota francuska pozostaje ciągle przed Gaetą. Wiadomo już, że pogłoska jakoby Król Franciszek nocował zawsze na hiszpańskim okręcie, a tylko na dzień wracał do twierdzy, była fałszywą. Wiadomość że gabinet angielski podał przed 14. dniami do rządu francuskiego notę, aby odwołał flotę swą z pod Gaety, zredagowaną w takim tonie, że p. Thouvenel nie chciał przyjąć jej odpisu, nie jest dotąd urzędownie potwierdzoną.

Francuskie i hiszpańskie okręta zaopatrują nieustannie Gaetę w żywność. Jeden z wyższych oficerów armii oblężniczej donosi, że nie można sobie zrobić wyobrażenia trudów i niedostatku armii piemonckiej Wszystkie drogi stoją pod wodą, a nieustanne deszcze podmywają spadzisty grunt, na którym rozstawione poczty wojskowe. Opóźnia to nadzwyczajnie prace oblężnicze; zasobów jednak potrzebnych do prowadzenia tychże prac jest podostatkiem. Spiski i powstania coraz się więcej rozszerzają w Neapolu musiano uwięzić wiele osób. Były radca sądu wyższego Benedykt Cantalupe pociągnięty także pod śledztwo. Dzienniki francuskie potwierdzają telegrafowane już dawniej wiadomości z Gaety, że bombardowanie sprawiło wprawdzie wiele szkody w mieście, lecz nie uszkodziło znacznie fortyfikacyi. Król przebywa w bastyonie Filipijskim i ztamtąd prowadzi obronę twierdzy. Królowa obecnie w siódmym już miesiącu nadziei, zamierzała stosownie do życzenia Króla i za poradą lekarzy odpłynąć dnia 29. grudnia z Gaety do Rzymu, co jednak dotąd jeszcze nie nastąpiło.

Co do Wenecyi wszystkie rozsiewane w tym przemiocie wiadomości są również nie prawdziwe. Żadne mocarstwo nie uczyniło dotąd Austryi żadnej propozycyi względem Wenecyi, a wszytkie broniące dobrej sprawy dzienniki oświadczają się stanowczo przeciw wszystkim ogłaszanym w tym przedmiocie projektom i wnioskom.

— *Journal des Debats* oświadcza się stanowczo w sprawie o Wenecyę, przeciw wszystkim domysłom, mogącym dotknąć słuszną drażliwość Austryi. Gazeta nowa, tak się w tym wyraża przedmiocie:

Gdyby Włochy były w samej rzeczy jednem królestwem, gdyby było ukonstytuowanem i uorganizowanem od twierdzy Mantuańskiej aż po krańce państwa neapolitańskiego, gdyby mogło wystawić do boju 500.000 żołnierza, gdyby wreszcie co do liczby ludności było mocarstwem równem Austryi, wówczas możnaby przypuścić, że oba mocarstwa porozumiewają się z sobą, czyniąc obopólne w widokach pokoju ustępstwa.

Ale Włochy nie zaszły jeszcze tak daleko. Więcej niż wątpliwą jest dotąd jeszcze władza Wiktora Emanuela w Neapolu. Rzym nie jest w jego mocy. Słowem, jeszcze to nie Włochy, jeszcze to zawsze Piemont stoi naprzeciw Austryi. Przy całem swem pokojowem i pojednawczem usposobieniu, czyż może gabinet wiedeński, nawet gdyby chciał czynić jakie ustępstwa rządowi turyńskiemu? Nie powiedzianoby, że jest rozsądnym i umiarkowanym, i że czyni to, aby uniknąć rozlewu krwi. Powiedzianoby, że jest słabym i że ulega z obawy.

Europa nie może rozkazywać mocarstwu, które dopełniło swych zobowiązań, i przeciwnie samo właśnie uskarżać się może, że Piemont nie dotrzymał warunków traktatu, które na siebie przyjął. Wenecya jest obozem to prawda — ale możeż być inaczej. Austrya uzbraja się i fortyfikuje jako przed nieprzyjacielem. Czyż Garibaldi nie zapowiedział jej wyraźnie, że z wiosną będzie Austrya zaczepioną? Czyż Piemont nie czyni wszelkich przygotowań podjąć na nowo wojnę z r. 1859.

— Adwokaci Jadranscy zastrzegli prawa swe następującym dokumentem podanym zbiorowo do wydziału komitatowego:

Prześwietny wydziale! Obwieszczeniem wydanem dnia 15. a ogłoszonym dnia 16. grudnia, zawiadomił prześwietny wydział komitatów hemoskiego i szolnockiego, że wszystkie dotychczasowe urzędy w okręgu tych obu połączonych komitatów, jakiejkolwiek nazwy są zniesione, a co więcej zakazano nawet wyraźnie spisanym protokołem wszystkim dawniejszym władzom komitatowym pełnić nadal swe urzędowanie.

Stosownie do tego postanowienia adwokaci nie mogą prowadzić rozpoczętych ani własnych ani co więcej spraw swoich klientów, w sądach dawniejszych jako rozwiązanych mocą powyższej uchwały. a to w sprawach o honor lub własność, gdzie idzie o przyszłość i majątek osób lub całych rodzin, gdzie są wyznaczone termina nie dające się odwlec, gdzie potrzeba wnosić apelacye, czynić restytucye i tym podobne kroki prawne. Nie mogą także czynić tego i stawać na terminach w sądach nowo utworzonych. bo te jeszcze nie są uorganizowane, i nie mogą nawet zajmować się sprawami stron, iż nie odebrały jeszcze żadnych aktów od sądów dawniejszych.

Ażeby tedy nie obwiniano adwokatów o złe skutki mogące w niejednej sprawie wypaść ze szkodą stron w takim stanie rzeczy, nie mogą adwokaci uważać inaczej ten przechodowy przeciąg czasu aż do ukonstytuowania się nowych władz, jak tylko jako wywołane okolicznościami zawieszenie sądownictwa, i zastrzegają sobie u prześwietnego wydziału komitatu moc bronić praw swoich we właściwym czasie i przed właściwemi sądami, a to w sprawach już rozpoczętych w sądach dawniejszych, które nie przypuszczały zawieszenia sądownictwa, mianowicie zaś w sprawach względem bezpieczeństwa osób i własności, w sprawach karnych, urbaryalnych i kredytowych, w których każde uchybienie terminu jak najszkodli-

wsze dla strony przynieść może następstwa, zwłaszcza w rzeczach hypotekarnych, zawiadomieniach, apelacyach, restytucyach, wnioskach sądowych i tym podobnych krokach prawnych.

Zastrzegłszy w ten sposób prawa nasze i naszych klientów zostajemy z najwyższem poważaniem. — Erlau w grudniu 1860. — Prześwietnego wydziału najniżsi słudzy Ciało adwokatów. — Następują podpisy około czterdziestu adwokatów.

(Traktat handlu i żeglugi między Austryą i Rosyą.)
(Dokończenie.)

Artykuł 18. W obudwu państwach mają wzajemnie użyczać władze miejscowe na żądanie konzulów jeneralnych, konzulów, wicekonzulów, lub ajentów handlowych, albo w braku ich, właścicieli i komendantów okrętowych wszelkiej z ustawami kraju zgodnej pomocy ku pojmaniu i wydaniu dezerterów z okrętów wojennych i statków handlowych swoich przynależnych krajów.

W tym zamiarze będą wyż wspomnieni ajenci konzularni udawać się pisemnie do sądów lub upoważnionych władz, i przedłożeniem rejestrów okrętowych, list załogi lub innych urzędowych dokumentów, albo jeżli okręt już odpłynął, dostatecznie stwierdzonych kopii tych dokumentów muszą udowodnić, że osoby reklamowane istotnie należały do załogi tych okrętów, i na usprawiedliwioną w taki sposób prośbę niemoże być odmówione wydanie.

Dezertery uwięzieni mają być oddani do dyspozycyi wyżwspomnionym ajentom konzularnym, i mogą być na żądanie i na koszta tych ajentów trzymani i strzeżeni w więzieniach kraju aż do chwili, gdy będą odstawieni na pokład okrętu, do którego należą, albo też dopokąd niezdarzy się sposobność odesłać ich do przynależnych krajów okrętem tego samego narodu lub w inny sposób.

Jeżli jednak nie nadarzy się taka sposobność w przeciągu trzech miesięcy od dnia uwięzienia, lub jeżliby kosztów ich przytrzymania niewynagradzała regularnie strona, na której prośbę nastąpiło uwięzienie, należy rzeczonych dezerterów puścić na wolność i niearesztować ich powtórnie z tej samej przyczyny.

Jeżliby dezerter popełnił w kraju zbrodnię lub przestępstwo, mogą władze miejscowe odwlec wydanie, dopokąd przynależna władza nierozstrzygnie podług przepisów tej sprawy i dopokąd wyrok zapadły niebędzie wykonany.

Rozumie się przytem, że majtkowie i inni ludzie z załogi okrętowej, którzy są poddanymi kraju, gdzie nastąpiła rekwizycya, niepodlegają postanowieniom tego artykułu.

Artykuł 19. W razie zgonu austryackiego poddanego w Rosyi lub rosyjskiego poddanego w Austryi, mają przynależne władze miejscowe wszędzie, gdzie konzul, wicekonzul lub ajent konzularny, albo w braku ich, dyplomatyczny ajent tego narodu byłby dla bliskości pobytu swego w stanie brać udział w układaniu inwentarza ruchomej części spuścizny i w rozporządzeniach potrzebnych do jej przechowania, przedsiębrać te formalności spólnie z ajentami konzularnymi lub dyplomatycznymi, którzy do pieczęci rzeczonej władzy miejscowej mają dołączyć pieczęć konzulatu lub ambasady i spólnie z tą władzą używać w interesie sukcesorów wszelkich środków potrzebnych do zachowania spuścizny.

Wszelako przedmioty należące do ruchomej spuścizny mają być tylko wtedy oddane do dyspozycyi ajentowi konzularnemu lub dyplomatycznemu, który brał udział w ich spisywaniu, jeżliby prawni spadkobiercy wydali mu na to pełnomocnictwo, lub jeżliby rząd jego udzielił mu w tej mierze powszechnego lub szczególnego upoważnienia. Rozumie się zresztą, że to oddanie może nastąpić dopiero po odtrąceniu należytości opłacanych w tym kraju.

W razie, jeżliby spuścizna składała się bądź całkowicie bądź częściowo z dóbr nieruchomych, których przynależny sukcesor nie może objąć w posiadanie podług ustaw kraju, ma interesentom tak jedna jak druga strona dozwolić dostateczny wedle stosunków termin, by mogli jak najkorzystniej uskutecznić sprzedaż tych dóbr nieruchomych.

By zapewnić dopełnienie powyższych stypulacyi, obowiązane będą władze miejscowe, podawać każdy wypadek śmierci przynależnych poddanych niezwłocznie do wiadomości rzeczonych ajentów konzularnych lub dyplomatycznych.

Artykuł 20. Dla zapobieżenia wszelkim mylnym wykładom postanawia się, że następujące punkta nie mają być uważane za ograniczenie zasady wzajemności, która stanowi podstawę niniejszego traktatu handlu i żeglugi:

1) swobody i przywileje, jakich używają w obudwu państwach nowo zbudowane okręta, lub jakieby im na przyszłość mogły być przyznane:

2) udzielone towarzystwom prywatnym przywileje, mianowicie rosyjsko-amerykańskiemu towarzystwu i rosyjskiemu towarzystwu żeglugi parowej i handlu, jako też szczególne swobody zapewnione towarzystwu austryackiego Lloyda;

3) swobody, przyznane w Rosyi i Austryi rozmaitym angielskim i holenderskim towarzystwom, zwanym klubami yachtowemi;

4) osobne stypulacye, które regulują lub mogą uregulować na przyszłość stosunki handlowe Rosyi z królestwami Szwecyi i Norwegii, i Austryi z państwami rzeszy niemieckiej i niemieckiego związku celnego, i które dla swego uzasadnienia równie szacownemi korzyściami i stosunkami związkowemi niemogą być w żadnym wypadku żądane na rzecz którejkolwiek z obudwu stron traktujących;

5) przyznany mieszkańcom nadbrzeżnym gubernii archangielskiej przywilej, wprowadzać suszone lub solone ryby jako też pewne gatunki futer do portów rzeczonej gubernii bez wszelkich opłat lub za opłatą zniżonych ceł, jak również ztamtąd wywozić zboże, liny, smołę i maglowane płótno (Rawendak.)

Artykuł 21. Również postanawia się:

1) że niniejszy traktat handlu i żeglugi nie ma wcale ograniczać zobowiązań, wypływających z dawniejszych traktatów zawartych między Austryą i Rosyą, ani też deklaracyi wymienianych między obydwoma rządami względem peryodycznej żeglugi austryackich i rosyjskich okrętów parowych z 18. (30.) marca i z 25. marca (6. kwietnia) 1859;

2) że ważność niniejszego traktatu, ma się rozciągać także, o ile może być zastosowany, na Królestwo Polskie i Wielkie księstwo Finlandzkie, jako integralne części państwa rosyjskiego, i że przeto zawarte w powyższych artykułach postanowienia mają iść na korzyść wszystkich pod rosyjską banderą żeglujących okrętów bez różnicy między właściwą rosyjską a należącą szczególowo do Wielkiego księstwa Finlandzkiego marynarką handlową.

Artykuł 22. Niniejszy traktat handlu i żeglugi ma pozostawać przez ośm lat, licząc od dnia wymiany ratyfikacyi, a po upływie tego terminu jeszcze przez dwanaście miesięcy w mocy obowiązującej, jeżli która z wysokich stron traktujących objawi drugiej zamiar zawieszenia jego ważności, gdyż każda z obudwu stron zastrzega sobie prawo, przedłożyć drugiej stronie takie oświadczenie z upływem pierwszych siedmiu lat; przytem zaś porozumiały się obie, że po upływie dwunastu miesięcy od takiego oświadczenia, traci, niniejszy traktat i wszelkie zawarte w nim postanowienia dla obu stron swoją moc obowiązującą.

Artykuł 23. Ratyfikacye niniejszego traktatu handlu i żeglugi mają być wymieniane w Petersburgu w przeciągu trzech miesięcy od dnia podpisania, albo ile możności jeszcze prędzej.

W dowód czego podpisali go obustronni pełnomocnicy w dwóch exemplarzach i wycisnęli swoje pieczęcie.

Dan w Petersburgu dnia 2. (14.) września w roku Zbawienia Tysiąc ośmset sześćdziesiątym.

F. Thun. r. w. (Miejsce pieczęci.)
Gorczaków r. w. (Miejsce pieczęci.)

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Traktat z Cinami.)

Paryż, 30. grudnia. Jenerał Montauban odsyła wojska chińskiego korpusu expedycyjnego. Statek transportowy „Seine" przywiózł chorych z Chin do Tulonu. Okręt „Ulloa" odpłynął do Chin z zasobami. ale bez wojska.

— Dzisiejszy *Monitor* ogłasza dosłowną treść zawartego z Chinami traktatu tudzież depeszy barona Gros, które zawierają szczegóły ceremonii zachowywanych podczas zawierania traktatu pokoju. Postanowienia traktatu pokoju opiewają dosłownie:

Artykuł 1. Jego Mość Cesarz Chin patrzył z ubolewaniem na postępowanie, jakiego się dopuściły chińskie władze wojskowe nad uściem rzeki Tientsynu w miesiącu czerwcu ostatniego roku w chwili, w której pełnomocni ministrowie Francyi i Anglii przybyli udać się do Pekinu, gdzie chcieli przystąpić do wymiany ratyfikacyi traktatu tientsyńskiego.

Art. 2. Gdy ambasador nadkomisarz Jego Mość Cesarz Francuzów będzie w Pekinie, ażeby tam przystąpić do wymiany ratyfikacyi traktatu tientsyńskiego, dozna podczas swego pobytu w stolicy honorów odpowiednich jego godności, a ze strony władz chińskich wszelkiego ułatwienia, ażeby bez przeszkody mógł dopełnić wysokiej misyi, sobie poruczonej.

Art. 3. Podpisany w Tientsynie na dniu 27. czerwca 1858 traktat będzie wykonany wiernie we wszystkich swych warunkach zaraz po wymienianiu ratyfikacyi, o których w poprzednim artykule była mowa, rozumie się z zastrzeżeniem modyfikacyi, jakie do niego niniejsza konwencya dołączyć może.

Art. 4. Artykuł czwarty traktatu tientyńskiego, którym Jego Mość Cesarz Chin obowiązuje się wypłacić francuskiemu rządowi wynagrodzenie dwóch milionów taelów unieważnia się i zastępuje artykułem niniejszym, który kwotę tego wynagrodzenia podwyższa na sumę 8 milionów taelów.

Zachodzi umowa, że sumy, które już wypłaciła komora Kantonu, a conto sumy dwóch milionów taelów, stypulowanych traktatem tientsyńskim, mają być uważane jako zapłacone z góry a Conto na 8 milionów taelów, o których w tym artykule jest mowa.

Postanowienia przepisane w artykule 4. traktatu tientsyńskiego względem sposobu zapłaty co do dwóch milionów taelów, unieważniają się. Kwota sumy, która przez chiński rząd zostaje do zapłacenia na 8 milionów taelów stypulowanych teraźniejszą konwencyą, ma być w ten sposób zapłacona, że na to będzie obrócona piąta część przychodów brutto z komor portów, które dla zagranicznego handlu są otwarte, a to od trzech do trzech miesięcy, gdyż pierwszy termin zaczyna się z przyszłym 31. grudnia. Ta suma, która szczególnie zastrzega się na wynagrodzenie przypadające Francyi, będzie wypłacana w piastrach mexykańskich, albo w srebrze sycee, po kursie dziennym płacenia do rąk francuskiego ministra albo jego delegowanych.

Suma 500.000 taelów będzie tymczasem á conto wypłacona z góry na raz, i w Tientsynie na 30. listopada albo wcześniej, gdy rząd chiński uzna to za rzecz stosowną.

Komisya mieszana, którą zamianują minister francuski i władze chińskie, postanowi przepisy do zachowania, ażeby uskutecznić wy-

płaty każdego wynagrodzenia, sprawdzić ich kwotę, wydać na nię pokwitowania, a nakoniec wypełnić wszelkie formalności, jakich złożenie rachunków wymaga w takim przypadku.

Art. 5. Suma 8 milionów taelów przeznacza się dla rządu francuskiego, ażeby mu wynagrodzić wydatki, które go zmusiły uczynić uzbrojenie na Chiny, jako też ażeby wynagrodzić Francuzów i osoby zostające pod opieką Francyi, którzy od czasu spalenia faktoryi w Kantonie zostali z mienia ogołoceni, podobnież ażeby uczynić zadość katolickim misyonarzom, którzy na swych osobach albo na swej własności ponieśli stratę. Rząd francuski rozdzieli tę sumę pomiędzy interesowane strony, których prawa w legalny sposób w obec niego i w miarę tych praw są ustalone, dla tego zachodzi między kontrahującemi stronami umowa, że jeden milion taelów przeznaczony jest na wynagrodzenie francuskich poddanych czyli osób zostających pod opieką Francyi, za straty, które ponieśli, albo za postępowanie, jakiego doznali, a 7 milionów resztujących taelów mają być przeznaczone na wydatki, które wojna za sobą pociągnęła. (Dok. nastąpi.)

Włochy.

(Organizacya państw nabytych. — Neapolitańskie wojska w Papieskiem.)

Sardynia. *Gazz. uffic. del Regno* ogłasza trzy dekreta, z których pierwszy upoważnia rząd królewski przyłączyć te kraje w środkowych i południowych Włoszech, gdzie ludność prawem powszechnego głosowania wyrzekła, że chce stanowić integralną część sardyńskiej monarchyi. Rozumie się, że nie uwzględniono woli tej części narodu, co nie wypowiada życzenia swe głosowaniem, ale co łoży krew i życie, azeby utrzymać kraj dla prawego monarchy, więc też rozporządza drugi dekret, ażeby neapolitańskie prowincye stanowiły od dnia ogłoszenia dekretu (17. grudnia) integralną część włoskiego królestwa, i zostawały pod zarządem jeneralnego gubernatora aż do zwołania narodowego parlamentu. Trzeci dekret nakazuje anexyę Umbryi, a książę Carignan rozporządza osobnym reskryptem, ażeby nadzwyczajni komisarze sardyńscy w Marchyi i Umbryi zatrzymali swoje pełnomocnictwa, dopóki nie będą mianowani nowi intendanci jeneralni.

Państwo kościelne. *Messager du Midi* donosi, że znowu weszło niedawno do 5000 wojska neapolitańskiego do Państwa kościelnego. Większa część wraca do domu, zaś inni łączą się z tymi, którzy pod dowództwem Chiavonego walczą w Abruzzach za prawym monarchą.

Dania.

(Widoki na przyszłość.)

Kopenhaga, 29. grudnia. *Fädrelandet* donosi następującą cokolwiek dziwną wiadomość: „Widząc, że ojczyznę naszę oczekują wielkie troski na przyszłość, że nasze wojsko nie jest należycie uzbrojone, ażeby mogło stawić czoło na przypadek, gdyby był zagrożony pokój albo nasza samodzielność, cieszy nas, że z pewnością możemy donieść, że minister wojny dawniej jeszcze zwrócił na to uwagę, ażeby uzupełnić stan wojska, a mianowicie, by postarano się o gwintowane działa, w które by można zaopatrzyć na wiosnę wojsko, jak tylko będzie wyznaczona potrzebna do tego, nie wielka kwota pieniężna.“ Zastanawia to, że na ostatniem posiedzeniu rady państwa rząd nie uczynił wniosku, ażeby były dozwolone wydatki na gwintowane działa i w ogóle na zasoby wojenne; na obecnym sejmie królestwa duńskiego nie mogą być podobne podawane wnioski, gdyż tu idzie o spólne sprawy całej monarchyi; a ponieważ nic nie słychać o nowem zwołaniu „rady państwa“, i zapewne nie nastąpi nawet, widocznie zamierza rząd całą sprawę, w której dotąd działał na własną rękę, załatwić podobnież niezawiśle i bez przyzwolenia „rady państwa“ wyznaczyć na własną odpowiedzialność, potrzebną „nie wielką“ kwotę pieniężną. Rząd więc musi tę sprawę uważać za pilną.

Rosya.

(Nowiny dworu. — Sprawy paszportowe.)

Petersburg, 27. grudnia. *Journ. de St. Petersbourg* opisuje w części urzędowej uroczystości, z jakiemi Cesarz wręczył na prośbę Królowej hiszpańskiej, pełnomocnemu posłowi hiszpańskiemu, księciu Osuny i infantowi nadesłany mu order złotego runa. — *Pet. Z.* donosi: „Od d. 2. (14.) stycznia roku przyszłego będą odnawiane paszporta cudzoziemcom w Petersburgu, w kancelaryi jeneral-gubernatora petersburskiego, w oddziale zagranicznym. Nowe bilety pobytu i do podróży będą wydawane na mocy regulaminu z dnia 29. lipca (10. sierpnia) 1860 na jeden rok, który ma się liczyć od dnia wydania, a nie do 1. (13.) stycznia następnego roku.

Księstwa Naddunajskie.

(Agitacye na pograniczu tureckiem. — Wypadki dzienne.)

Z Belgradu piszą do *Temesv. Ztg.* pod d. 26. grudnia: „Od tygodnia krąży po wszystkich konzulatach adres, w którym wiele gmin chrześciańskich z pobliża Nissy uprasza o dworów opieki przeciw wzmagającemu się prześladowaniu tureckiemu. Petenci utrzymują, że położenie ich znacznie się pogorszyło od czasu inspekcyi W. wezyra. Trudno powiedzieć, ile w tem prawdy, ale chcąc dokładnie ocenić ten wypadek, nie należy zapominać, że od pewnego czasu bardzo agitują pomiędzy chrześciańską ludnością w Turcyi, i że chrześciańskie gminy na granicy serbsko-rumelsko-bułgarskiej okazywały zawsze największe zniechęcenie.

Bukareszt. Dziennikowi wiedeńskiemu *Wanderer* pisza z Bukaresztu: „Sprężyste działanie rządu uśmierzyło wszędzie rozruchy i zdaje się, że porządek na długo jest przywrócony. Ostatni groźny wybuch był w Belgradzie, dokąd wtargnęli koloniści bułgarscy z Kohulu, Prutulu i zamordowali komisarza rządowego Dropulu. Ale wojsku ściągniętemu z Ismaiłowa powiodło się wkrótce rozpędzić powstańców, a wysłany minister wojny Floresku uśmierzył rokosz. Przewodźcy ulegną surowej karze i 10 odwieziono już do Galaczu. Poczem odbywała się dalej spokojnie rekrutacya i w połowie grudnia była już ukończona. Kompletny stan piechoty Romunii podają teraz na 16.000 a Mołdawii na 22.000. Organizacyę kawaleryi odłożono do wiosny. Młode wojsko ma się musztrować w leżach zimowych w każdym dystrykcie, i w tym zamiarze ustanowiono w głównem mieście każdego dystryktu sekcyjną komendę. Wojnę na wiosnę uważają za rzecz pewną i na pierwszem posiedzeniu izby ma być przedłożony wniosek względem zakupienia 5000 koni wojskowych. Smutna rzecz jednak, że pomimo pomyślnej z początku subskrypcyi na pożyczkę próżne są kasy skarbowe.“

Turcya.

(Wiadomości bieżące.)

Konstantynopol, 19. grudnia. Z Marsylii telegrafują: „Mianowanie Tefik Efendi ministrem skarbu pochwalają powszechnie. Udowodnił on zdolności swoich w europejskiej komisyi skarbowej. Obecnie będą wzięte pod rozwagę: zniesienie dzierżawy dziesięcin, skonsolidowanie długu państwa i rewizya taryfy celnej. — Porta wydała Sardynii przytrzymane na Sulinie okręta, ale obstaje przy swojem prawie, przetrząsać okręta podejrzane o kontrabandę wojenną. Oba rządy prowadzą w tej mierze żywą korespondencyę.— *Levant Herald* donosi, że przysłano pierwsze wypłaty na pożyczkę. Żąda także, ażeby tak w sprawie protestantów, jako też katolików, była przedłużona europejska expedycya w Syryi.

Afryka.

(Konstytucya tunetańska.)

Tunet. Bej tunetański nadał teraz także swojej rejencyi konstytucyę i kazał ją ogłosić w obecności zagranicznych konzulów. Bej zaprzysięga konstytucyę i obowiązuje się nietylko za siebie, ale oraz imieniem wszystkich swoich następców zachowywać ściśle tę konstytucyę, która gwarantuje zupełne bezpieczeństwo osoby i majątku mieszkańcom, bez różnicy wyznania, miejsca urodzenia i rasy; nikogo nie wolno krzywdzić na ciele i majątku bez wyroku sądowego; podatki mają być rozdzielone stosunkowo i bez wyjątku na każdego; gwarantuje się zupełną swobodę wyznania, nie wyjąwszy nawet izraelitów, zaprowadza się konskrybcyę i losowanie rekrutów, a służba wojskowa będzie ograniczona na pewne lata; wszyscy są równi w obec prawa; klasy uprzywilejowane mają być zniesione; zaprowadza się wolność handlu, i rząd przyrzeka wstrzymywać się od wszelkich przedsiębierstw handlowych; sądy handlowe składają się w połowie z Mohamedanów, w połowie z obywateli zaprzyjaźnionych mocarstw. W końcu przyznane jest cudzoziemcom prawo nabywać posiadłości gruntowe w Rejencyi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 2. stycznia, w południe. Plakat przylepiony na giełdzie oznajmia, że bank podwyższył dyskonto na 5½ prct. Renta 3% przy odejściu tej depeszy 67.35.

Medyolan, 2. stycznia Dzisiejsza *Perseveranza* donosi: Wkrótce ma wyjść z druku program przyszłych wyborów, z podpisami pp. Ratazzi, Bouncompagni i Tecchio. Ten program broni czysto liberalnych zasad, wzywa rząd do spiesznego uzbrojenia się, i odwołuje się do mężów, których wyznanie polityczne zasadza się na monarchyi i jedności narodowej. — Dyrektor i żerant dziennika *Unione* skazany został za oszczerstwo na 3 miesięczny areszt i zapłacenie 300 lirów grzywny a 3000 lirów na wynagrodzenie szkody oskarżycielowi, księdzu Grubbessich.

Berlin, 2. stycznia. Osobny dodatek dziennika rządowego *Staatsanzeiger* oznajmiając zgon Króla Fryderyka Wilhelma IV., oświadcza, że Rejent prowadzi dalej rządy jako Król Wilhelm.

Petersburg, 1. stycznia. Nową pożyczkę rosyjską w sumie 100 milionów rubli srebrnych pokryły całkowicie subskrypcye krajowych kupców i kapitalistów.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. stycznia 1861.

Hotel rosyjski: PP. Lencewicz Erazm, z Sulimowa. — Sozański Tytus, z Iwanówki. — Krzysztofowicz Antoni i Truskolawski Leonh., z Trybuchowiec.

Hotel Langa: Hebowicki Emil, z Bursztyna. — Br. Ram'erg Wiktor, c. k. major, z Rzeszowa. — Gonlard Hen., c. k. podpułkownik, z Gródka.

Hotel angielski: Rodkiewicz Sew., z Łukawicy.

Hotel krakowski: Lityński Mel., z Firlejówki. — Hr. Komarnicki Rom., ze Złoczowa. — Tepfer Nest., z Oppola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 4. stycznia 1861.

PP. Hr. Komarnicki Rom., do Złoczowa. — Czerwiński Stan., do Mieczyszczowa. — Wolański Fran., do Rzepiniec — Br. Błażowski Krzysztof, do

Jazłowiec. — Rozlucki Konst., do Czarnokoniec. — Hr. Łoś Franciszek, do Polski. — Niesiołowski Fran., do Sokala. — Zawadzki Nikodem, do Bełzca. — Świrski Albin, do Warszawy. — Kunaszewski Wład., do Kutyszcza.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. stycznia 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.92	— 6.7	88.7	półn.-wsch. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.73	— 5.1	83.8	półn.-zach „	„
10. god. wiecz.	327.54	— 7.0	88.3	zachodni „	„

W nocy śnieg ...6.

TEATR.

Dziś w teatrze niemieckim: **„Die Ritter des Nebels,“** dramat w 5 aktach a 10 obrazach.

Jutro na scenie polskiej komedye: **„Szkoda wąsow“** i **„Chłopi arystokraci“.**

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 8. stycznia: Sprzedaż realności nr. 492 w Bojarach w Sadogórze.

Dnia 9. stycznia: Sprzedaż realności nr. 695 w Tarnopolu.

Dnia 10. stycznia: Sprzedaż $\frac{1}{2}$ domu nr. 151 w Stryju. — Sprzedaż $\frac{1}{3}$ realności nr. 8 w Szybalinie w Brzeżanach. — Licytacya na wybudowanie budynków parafialnych gr. kat. w Korczowie w Żółkwi.

Dnia 11. stycznia: Sprzedaż realności nr. 56 i 57 w Samborze. — Sprzedaż sumy ciążącej na realności nr. 129 we Lwowie. — Sprzedaz dóbr Zbora w Samborze.

Dnia 12. stycznia: Sprzedaż sumy zahypotekowanej na Dunkowicach w Przemyślu.

Kurs lwowski.

Dnia 4. stycznia.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	88	6	98
Dukat cesarski	„ „	6	90	7	—
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	85	12	10
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	27	2	32
Talar pruski	„ „	2	19	2	24
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	84	75	85	75
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kuponów	149	—	152	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	61	20	62	20
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	72	10	73	10

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 4. stycznia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 73.10. Metaliki po 5% za 100 zł. 62.30; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Wegier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 727.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 155.40; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Srebro za 100 zł. południ. niemieck. waluty 148.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 148.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 7.—, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—.

KRONIKA.

(Przestępstwa targowe.) Urząd targowy stołecznego miasta Lwowa ukarał w drugiej połowie grudnia 1860 w części grzywną a w części aresztem i konfiskatą podejrzanych artykułów: dwie partye za przekupstwo w godzinach zakazanych; dwie za niedozwolony handel; czternaście za sprzedaż podczas nabożeństwa w niedziele i święta, i za nieuprzątanie sprzedawanych żywności; trzy za sprzedawanie nieświeżych jaj; cztery za postronny i niedozwolony handel chlebem i solą, a sześć za sprzedawanie drzewa; jedną za fałszowanie mleka; jedną za sprzedawanie niezdrowych bułek, a jedną za sprzedawanie niezdrowego chleba i reczanego, nakoniec jedną za przekroczenie instrukcyi dla rzeźników.

Wykaz

przedsięwziętego w miesiącu grudniu 1860, przez dozorców targowicy u tutejszych piekarzy ważenia i rewizyi pieczywa.

Imiona i nazwiska	Miejsce sprzedaży		pieczywo zbytkowe c.	łut.	bułki c.	łut.	chleb biały pszenny c.	łut.	chleb biały żytni c.	łut.	chleb razowy pszenny c.	łut	chleb razowy żytni c.	łut.
			Waluta niższo-austryacka											
Klemens Beck	53		1	$1\frac{1}{4}$	1	$2\frac{1}{2}$	.	.	1	$3\frac{3}{5}$	.	.	.	.
Hipolit Daszkiewicz	367		1	$1\frac{1}{2}$	1	2	1	$3\frac{2}{5}$	1	$3\frac{3}{5}$	.	.	1	$5\frac{2}{5}$
Józef Friederich	54		1	$1\frac{1}{4}$	1	2	.	.	1	$3\frac{4}{5}$	.	.	.	.
Maciej Gołębiowski	85		.	.	1	$2\frac{3}{4}$	.	.	1	$4\frac{2}{5}$	.	.	.	.
Krzysztof Hillich	108		1	$1\frac{2}{3}$	1	$2\frac{1}{4}$	1	$3\frac{4}{5}$	1	$3\frac{4}{5}$	.	.	.	.
Walentyn Hillich	178	miasto	1	1	1	$2\frac{2}{3}$	1	$3\frac{2}{5}$	1	4	.	.	.	.
Edward Krömer	298		1	1	1	$2\frac{1}{3}$	.	.	1	$4\frac{3}{10}$	1	$7\frac{1}{6}$	.	.
Jan Kozyrski	288		1	$1\frac{1}{4}$	1	2	.	.	1	$3\frac{1}{2}$	.	.	.	.
Łukasz Mrazek	60		1	$1\frac{2}{3}$	1	$2\frac{1}{3}$	.	.	1	4	.	.	.	.
Jan Schulz	93		1	1	1	$1\frac{2}{3}$	1	$3\frac{1}{3}$	1	$3\frac{9}{10}$	.	.	.	.
Piotr Wojcicki	199		1	$1\frac{1}{4}$	1	2	.	.	1	3	.	.	.	.
Józef Włoszyński	18		1	1	1	$1\frac{2}{3}$	.	.	1	$4\frac{1}{10}$	.	.	.	.
Franciszek Schirmer	110		1	$1\frac{2}{3}$	1	2	.	.	1	$4\frac{1}{4}$	.	.	.	.
Robert Doms	141	miasto	.	.	.	.	.	.	1	$4\frac{4}{9}$	.	.	.	.
Józef Skretkowski	48		1	$1\frac{1}{4}$	1	2	.	.	1	$3\frac{7}{10}$	.	.	.	.
Józef Fischer	74		1	$1\frac{1}{4}$	1	$2\frac{1}{6}$	1	3	1	$3\frac{1}{2}$	.	.	.	.
Jan Müller	52		1	$1\frac{1}{4}$	1	$1\frac{5}{6}$	1	4	1	$3\frac{4}{5}$	.	.	.	.
Marcin Müller	w ratu.		1	$1\frac{1}{2}$	1	2	1	$3\frac{1}{2}$	1	4	.	.	.	.
Jerzy Engel	93		1	$1\frac{1}{4}$	1	$1\frac{2}{3}$	1	$3\frac{1}{5}$	1	$3\frac{3}{5}$	.	.	.	.
Mojżesz Mensch	328		1	$1\frac{1}{2}$	1	$2\frac{1}{4}$	1	3	1	$3\frac{2}{5}$	1	5	1	8
Karol Hanak	$446\frac{1}{4}$		1	$1\frac{2}{3}$	1	$2\frac{1}{3}$	1	$3\frac{1}{2}$	1	3	.	.	.	.
Wacław Merwarth	$136\frac{2}{4}$		1	$1\frac{1}{2}$	1	$2\frac{1}{3}$	1	$3\frac{3}{5}$	1	$3\frac{4}{5}$	1	$4\frac{2}{5}$	.	.
Suma			20	$26\frac{2}{3}$	21	$43\frac{1}{2}$	11	38	22	83	3	$16\frac{1}{5}$	2	$13\frac{3}{5}$
przeciętne: grudzień 1860			1	$1\frac{1}{3}$	1	2	1	$3\frac{1}{2}$	1	$3\frac{5}{6}$	1	$5\frac{1}{6}$	1	$6\frac{1}{2}$
przeciętne: listopad 1860			1	$1\frac{1}{3}$	1	2	1	$3\frac{1}{7}$	1	$3\frac{5}{6}$	1	$4\frac{2}{9}$	1	6
a zatem w podnoszeniu się			.	.	.	.	.	$\frac{2}{6}$	.	.	.	$\frac{1}{9}$	.	$\frac{1}{3}$
a zatem w spadaniu			.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Prócz tego przedsiębrał urząd targowy rewizyę u wszystkich wędliniarzy, kiełbaśników i grejzlerów tak po sklepach jak i na targowicy, sprawdzał przytem miarę i wagę sprzedawanych artykułów, a nawet przy pomocy miejskich lekarzy powiatowych rozpoznawał galaktometrem mleko i śmietanę, i prócz powyższych przekroczeń znal zł wszystko w należytym porządku.

Nakonice rozpoznawał i ważył tak w mieście jak i po wszystkich 4 dzielnicach miasta wszelkie gatunki pieczywa, i przekonał się, że były w ogóle dobre. Stosunek wagi i cen u pojedynczych piekarzy przedstawia szczegółowy wykaz:

Wykaz

przedsięwzietego w miesiącu grudniu 1860, przez dozorców targowicy u obcych piekarzy ważenia i rewizyi pieczywa.

Nazwiska i imiona	Miejsce sprzedaży	wiejski chleb kolonistów c.	łut.	chleb domowy żółkiewski c.	łut.	chleb domowy kulikowski c.	łut.	wiejski chleb razowy c.	łut.	Uwaga.
		Waluta niższo-austryacka								
Jocher Ignacy	Bernardyński plac	1	$5\frac{3}{4}$	.	.	.	.	.	.	
Wagmann Filip		1	6	.	.	.	.	.	.	
Wolf Jakób		1	$5\frac{3}{4}$	.	.	.	.	.	.	
Wagmann Adam		1	$5\frac{3}{4}$	.	.	.	.	.	.	
Badner Nachman	Na krakowskiej targowicy drew	.	.	1	$4\frac{4}{5}$	.	.	.	.	
Lebwohl Jakob		.	.	1	$4\frac{1}{3}$	.	.	.	.	
Lebwohl Mailach		.	.	1	4	.	.	.	.	
Grib Mechel		.	.	1	$4\frac{1}{2}$	.	.	.	.	
Stein Ester		.	.	1	$4\frac{2}{3}$	.	.	.	.	
Fein Samuel		.	.	1	$4\frac{1}{3}$	.	.	.	.	
Farb Gedaili		.	.	1	$4\frac{1}{2}$	.	.	.	.	
Star Chane		.	.	1	$4\frac{1}{2}$	.	.	.	.	
Missmer Izak		.	.	1	$4\frac{2}{5}$	.	.	.	.	
Unschweif Jakób		.	.	1	4	.	.	.	.	
Lebwohl Izak		.	.	1	$4\frac{1}{2}$	.	.	.	.	
Fein Joine		.	.	1	$4\frac{3}{4}$	.	.	.	.	
Götzel Eisig		.	.	.	.	1	5	.	.	
Götzel Götzel		.	.	.	.	1	$5\frac{1}{4}$	.	.	
Bloch Elle		.	.	.	.	1	$5\frac{1}{2}$	.	.	
Wildmann Salamon		.	.	.	.	1	$5\frac{3}{5}$	.	.	
Fisch Eisig		.	.	.	.	1	5	.	.	
Klar Markus		.	.	.	.	1	$5\frac{5}{8}$	.	.	
Wieder Etel		.	.	.	.	1	$5\frac{1}{2}$	.	.	
Medwiecki Eliasz		.	.	.	.	.	.	1	$6\frac{1}{2}$	
Kozak Szymon		.	.	.	.	.	.	1	7	
Iwanicka Jan		.	.	.	.	.	.	1	$6\frac{1}{2}$	
Haczek Jan		.	.	.	.	.	.	1	$5\frac{1}{3}$	
Schubert Józef		.	.	.	.	.	.	1	6	
Suma		4	$23\frac{1}{2}$	12	53	7	$37\frac{1}{2}$	5	$31\frac{1}{4}$	
przeciętne: grudzień 1860		1	$5\frac{3}{4}$	1	$4\frac{5}{12}$	1	$5\frac{2}{7}$	1	$6\frac{4}{15}$	
przeciętne: listopad 1860		1	$5\frac{3}{4}$	1	$4\frac{1}{12}$	1	$5\frac{1}{7}$	1	$6\frac{4}{5}$	
a zatem w podnoszeniu się		.	.	.	$\frac{1}{3}$	.	$\frac{1}{7}$	.	.	
a zatem w spadaniu		.	.	.	.	.	.	.	$\frac{8}{15}$	

Główny Redaktor *M. Szczeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.